

บทคัดย่อ

พันท้ายนรสิงห์: ความทรงจำ ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นสมุทรสาคร

สิริวรรณ สิริวนิชย์¹

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความทรงจำประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นสมุทรสาคร กรณีศึกษาพันท้ายนรสิงห์ รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเสนอความทรงจำดังกล่าว โดยประเด็นศึกษาวางอยู่บนสมมติฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับความทรงจำของประวัติศาสตร์ที่เป็นข้อตกลงของสังคมว่าจะจดจำอดีตของ ท้องถิ่นให้เชื่อมโยงกับปัจจุบันและอนาคตอย่างไร ดังนั้นประวัติศาสตร์ที่ถูกลำเสนอในท้องถิ่นย่อมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมต่อการให้ความหมายและแสดงออกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งขึ้นมา ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แสดงออกในท้องถิ่นนั้น

ผลการศึกษาพบว่า ความทรงจำต่อพันท้ายนรสิงห์ ไม่ได้เป็นความทรงจำที่เกิดจากเนื้อหาใน พระราชพงศาวดาร ซึ่งทำหน้าที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากเรื่องเล่า ตำนาน ความเชื่อ พิธีกรรม ที่เกิดขึ้นจากการผลิตซ้ำในรูปแบบต่างๆ ทั้งจากคนภายในและภายนอกท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมต่อกระบวนการหลอมรวมความทรงจำเกี่ยวกับพันท้ายนรสิงห์ จนกลายเป็นความทรงจำของท้องถิ่นสมุทรสาครควบคู่ไปกับความทรงจำของประวัติศาสตร์ไทย

คำสำคัญ : ความทรงจำ, พันท้ายนรสิงห์, ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น, สมุทรสาคร

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

Phantai Norasingh: Memory, History in Samut Sakhon

Associate Prof. Chedha Tingsanchali, Ph.D.

This article aims to study memories and history in Samut Sakhon Province. It is a case study of Phantai Norasingh, including factors that affect the presentation of such memories. It explores the way how a society recollects its local history that links the present to the future. The local history being presented is a social phenomenon connected to the local culture and existing power relations.

The study found that memories of Phantai Norasingh are transferred not only from royal chronicles but also stories, legends, beliefs and rituals arising from different forms of reproduction. Memories both from outside and inside this locality are involved in the process of making history of Phantai Norasingh which has become a memory of Samut Sakhon along with other Thai historical recollections.

Keywords : Memory, Phantai Norasingh, Local history, Samut Sakhon

